

ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут права ім. Володимира Великого

МАУП

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Микола Зубрицький

“01”

09

2025р.

Схвалено на засіданні кафедри
правоохоронної та антикорупційної
діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Володимир ЗАРОСИЛО

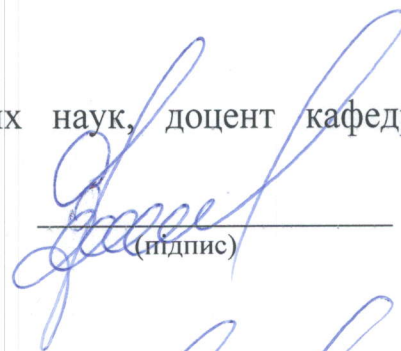
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОЦЕСІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ»

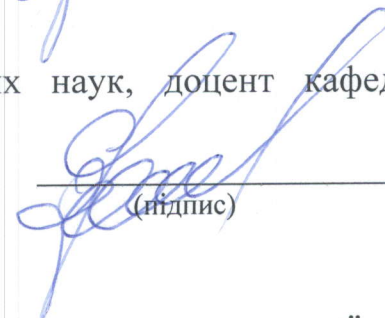
Спеціальності:	К9 Правоохоронна діяльність
Освітнього рівня:	другий (магістерський) рівень
Освітньої програми:	Правоохоронна діяльність
Спеціалізація:	_____

Розробник (-и) си́лабусу навчальної дисципліни

Савка Олександр Іванович — кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

_____
(підпис)**Викладач:**

Савка Олександр Іванович — кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

_____
(підпис)

Си́лабус розглянуто на засіданні засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності Протокол №1 від 29.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень
Шифр та назва спеціальності	К9 Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	3 кредити/90 год Лекції: 20 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота здобувачів вищої освіти: 54
Терміни вивчення дисципліни	III семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Савка Олександр Іванович
	Кандидат юридичних наук
	заступник директора ННП ім. князя Володимира Великого
	доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає ННП	Актуальні питання реформування правоохоронних органів, Забезпечення безпеки осіб які беруть участь у кримінальному судочинстві
Напрями наукових досліджень	Кримінальне право, кримінальний процес, адміністративне право, міжнародне право, приватні військові та охоронні компанії
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0002-1723-3412 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=15XcHCsAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	savka30@ukr.net
Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри /Інституту/ Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyu-diyalnisty.html

Анотація курсу. *«Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень»* Навчальний курс є системою багатогранних знань, які використовуються у різних сферах суспільного життя. Це наука про закономірності механізму злочину/кримінального правопорушення, виникнення інформації про злочин/кримінальне правопорушення та його учасників, закономірності збирання, дослідження, оцінки та використання доказів, та заснованих на пізнанні цих закономірностей спеціальних засобах і методах судового дослідження і попередження злочинів/кримінальних правопорушень.

Криміналістика техніка є одна із важливих напрямків реалізації науки криміналістики є формування її навчального курсу, адже впровадження накопичених спеціальних знань у практику протидії злочинності через підготовку високоякісних кадрів правоохоронців є соціальною функцією криміналістики.

Навчальний курс розрахований на здобувачів закладів вищої освіти з урахуванням наявності у них базового рівня знань (середньої освіти), які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки магістра. Він побудований відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS).

Курс для здобувачів II курсу розрахований на III-й семестр, передбачає 20 лекційних, 16 практичних години, а також 54 годин самостійної роботи.

Навчальна дисципліна *«Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень»* призначена для здобувачів закладів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність», галузь знань **КБезпека та оборона** за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр». Вона є нормативною навчальною дисципліною.

Предмет вивчення дисципліни. Предметом навчальної дисципліни *«Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень»* є: закономірності механізму вчинення кримінальних правопорушень та засновані на пізнанні цих закономірностей криміналістичні рекомендації щодо ефективної організації процесу їх розслідування та розкриття

Мета курсу: Метою навчальної дисципліни *«Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень»* є опанування теоретичних основ розслідування злочинів, а також вивчення загальнонаукових та спеціальних методів криміналістики, теорії криміналістичної ідентифікації, основ криміналістичної техніки, загальних положень теорії розслідування окремих видів злочинів, а також тактики провадження окремих слідчих (розшукових) дій.

Завдання навчальної дисципліни: розробка технічних засобів і методів, що забезпечують введення в процес розслідування нових джерел криміналістичної інформації; виявлення і вилучення матеріальних слідів злочину; встановлення механізму утворення слідів і причин їх взаємодії; встановлення властивостей, станів, групової належності і тотожності об'єктів-джерел інформації; обробка і використання криміналістичної інформації для розслідування і попередження кримінальних правопорушень; розробка

прийомів і технічних засобів оцінки і використання криміналістичної інформації в правоохоронній діяльності.

Пререквізити навчальної дисципліни: Актуальні проблеми кримінального права; Актуальні проблеми кримінального процесу; Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень; Особливості проведення НСРД, Криміналістика, Криминологія.

Постреквізити навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна забезпечує формування здобувачами вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» а саме:

Програмні компетентності.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні компетентності	СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення. СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності. СК.6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок. СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань. СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

	СК12. Здатність до використання спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, здійснення оперативно-розшукової діяльності.
Результати навчання	РН3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення. РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді. РН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення. РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності РН13. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію. РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань РН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, здійснення оперативно-розшукової діяльності).

Зміст навчальної дисципліни.

№	Курс ІІ Семестр ІІІ Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин 3/90	Кількість годин, з них:			
		Лекції(Л)	Семін.зан.(СЗ)	Сам. роб. (СРС)	Форма Контролю
	Назва теми				

1.	Поняття, предмет і завдання криміналістичної техніки у кримінальному правопорушенні. Система криміналістики та її взаємозв'язок з іншими юридичними науками. Методи криміналістики та їх класифікація	2	2	6	
2.	Правові основи застосування технічних засобів у криміналістичній ідентифікації і діагностиці. Форми, сфери застосування та види криміналістичної техніки ідентифікації у кримінальному провадженні. Поняття, сутність і методики криміналістичної діагностики.	2	2	8	
3.	Загальні положення криміналістичної методики під час розслідування кримінальних проваджень. Поняття та предмет застосування криміналістичної методики у кримінальному провадженні. Завдання та система криміналістичної методики у кримінальному провадженні	2	2	8	
4.	Криміналістична реєстрація у кримінальному провадженні. Поняття, значення та система криміналістичної реєстрації у кримінальному провадженні. Криміналістичні обліки та їх характеристика у кримінальному провадженні. Основні принципи криміналістичної техніки при призначенні та проведенні судових експертиз. Поняття судової експертизи, її види та значення. Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз.	2	2	8	
5.	Специфічні галузі криміналістичної техніки у кримінальному провадженні. Судова балістика. Дослідження волокон, фарб, скла, хімічний аналіз. Дослідження документів, підробки, почерк. Біологічні докази та ДНК-технології. Ідентифікація особи: відбитки пальців, зовнішні ознаки, цифрова ідентифікація	4	2	8	
6.	Техніка в криміналістиці місця події та документування у кримінальному провадженні. Організація місця події та первинна фіксація слідів. Методи вилучення, пакування та збереження речових доказів. Застосування засобів світла, ультрафіолету, інфрачервоного, лазерного виявлення слідів. Цифрова криміналістика: ознаки, методи, проблеми. 3D-реконструкція місця події і нові технології	4	2	8	

7.	Процесуальні аспекти, експертна діяльність, інтеграція знань. Процесуальні документи: протоколи, експертні висновки, звіти. Судова практика: оцінка доказів, критика, допустимість. Тактика слідчих дій із застосуванням техніки. Взаємодія усіх учасників розслідування; інформаційно-довідкове забезпечення. Підсумкова лекція: інтеграція знань і майбутнє криміналістичної техніки	4	4	8	
		20	16	54	
	ВСЬОГО		90 год.		
	Форма контролю		екзамен		

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Екзамен проводиться в усній формі: до завдання входять 4 теоретичних питання. Загальна підсумкова оцінка (в балах) = результати поточної роботи + результати екзамену.

Система оцінювання та вимоги.

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	Загальна сума балів
Робота на сем. занятті	3	4	4	4	5	5	5	30
Самост. робота	2	2	2	2	2	2	3	15

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	30	15	15	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється від 3 до 5 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 2 або 3 бали.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 15 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 15 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «*Криміналістична техніка та її застосування у процесі розслідування кримінальних правопорушень*» (для магістрів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, здобувач вищої освіти має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

Заросило В.О. та ін. Криміналістика: збірник тестових завдань: посібник для вищих навчальних закладів Співавторство "Видавництво Людмила", 2021. 60 с.
<https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/metodichni-rekomendacii8.html>

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Holyst Brunon – Kryminalistyka. Wydanie VIII zmienione i rozszerzone Warszawa 1996. 1117 s.
3. Багрій М. В. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні моногр. / М. В. Багрій, В. В. Луцик. Тернопіль, 2014. 308 с.
4. Когутич І.І. Криміналістика: Курс лекцій. К.: Атіка, 2008. 888 с.
5. Криміналістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. І. Когутич, О. М. Калужна, В. М. Фігурський; за ред. І. І. Когутича. К. : Ін Юре, 2014. 454 с.
6. Криміналістика в тестах : навчальний посібник / за заг. ред. І. І. Когутича. К.: Алерта, 2013. 534с.
7. Криміналістика: Підруч. / П.Д.Біленчук, О.П.Дубовий, М.В.Салтевський, П.Ю.Тимошенко. /За ред.. акад.. П.Д.Біленчука. К.: Атіка, 1998. 416с.;
8. Криміналістика: Підручник / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого // За ред. В.Ю. Шепітька. 2-ге вид., переробл. і доп К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. 728с
9. Криміналістика: Підручник. / За ред. П.Д.Біленчука. 2-е вид. К.: Атіка, 2001. 544с.
10. Криміналістика : підручник / За ред. В.В. Тіщенка. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2019. 556 с.
11. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [А. Ф. Волобуєв, М. В. Даньшин, А. В. Іщенко та ін.] ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва, Р. Л. Степанюка, В. О. Малярської ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 384 с.
12. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / [В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін.]; за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 456 с.
13. Криміналістика : підручник. / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, К. : «Центр учбової літератури», 2017. 544 с.
14. Маркус В.О. Криміналістика. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 558 с.

15. Салтевский М.В. Криминалистика: В современном изложении юристов. Харьков, 1997. 430с.

Додаткові:

1. Немченко Д.Є. Значення ДНК-експертизи у розслідуванні злочинів. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. матер. Міжнарод. наук.-прак. конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Зас. проф. М.С. Бокаріуса (18–19 квіт. 2019 р., м. Харків). Харків, 2019. С. 461–464.

2. Саушкін О.В., Ханянц А.А., Бондарєва А.Г. Розширення можливостей комплексної судово-медичної, транспортно-трасологічної та автотехнічної експертизи шляхом застосування методу натурного моделювання на прикладі велотравми. Актуальні питання судової експертизи і криміналістики: зб. матер. Міжнарод. наук. прак. конференції, присвяченої 150-річчю з дня народження Зас. проф. М.С. Бокаріуса (18–19 квіт. 2019 р., м. Харків). Харків, 2019. С. 478–481.

3. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.

4. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_043.

5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права. URL: zakon.rada.gov.ua/go/995_042.

Веб-ресурси:

1. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://un.org>

2. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://coe.int>

3. Веб-портал органів виконавчої влади України <https://www.kmu.gov.ua>

4. Сайт Центру політико-правових реформ <http://pravo.org.ua>

5. Офіційне інтернет-представництво <http://www.president.gov.ua> Національної

Президента України

6. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua>

7. Сайт бібліотеки <http://www.nbuv.gov.ua> України ім. В.І. Вернадського

8. Сайт Національної парламентської бібліотеки України <http://nplu.org>

9. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України <http://www.gntb.gov.ua>

10. Офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/>

11. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». URL: <http://www.nau.ua>